

Příklady pro cvičení 5. z IFJ: Syntaktická analýza shora dolů

Příklad 1.

Uvažujte jednoduchý programovací jazyk, jehož syntaxi popisuje následující bezkontextová gramatika:

$G = (N, T, P, \langle \text{prog} \rangle)$, kde:

- $N = \{ \langle \text{prog} \rangle, \langle \text{st-list} \rangle, \langle \text{stat} \rangle, \langle \text{it-list} \rangle, \langle \text{item} \rangle \}$,
- $T = \{ \text{begin}, \text{end}, :, \text{read}, \text{write}, \text{add}, :=, \text{int}, \text{id} \}$,
- $P = \{ \begin{array}{ll} 1: \langle \text{prog} \rangle & \rightarrow \text{begin} \langle \text{st-list} \rangle \text{end} \\ 2: \langle \text{st-list} \rangle & \rightarrow \langle \text{stat} \rangle : \langle \text{st-list} \rangle \\ 3: \langle \text{st-list} \rangle & \rightarrow \epsilon \\ 4: \langle \text{stat} \rangle & \rightarrow \text{read id} \\ 5: \langle \text{stat} \rangle & \rightarrow \text{write} \langle \text{item} \rangle \\ 6: \langle \text{stat} \rangle & \rightarrow \text{id} := \text{add} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle \\ 7: \langle \text{stat} \rangle & \rightarrow \epsilon \quad // \text{prázdný příkaz} \\ 8: \langle \text{it-list} \rangle & \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle \\ 9: \langle \text{it-list} \rangle & \rightarrow \epsilon \\ 10: \langle \text{item} \rangle & \rightarrow \text{int} \\ 11: \langle \text{item} \rangle & \rightarrow \text{id} \end{array} \}$

- a) Sestrojte LL-tabulku pro danou gramatiku
- b) Proveďte pomocí prediktivního syntaktického analyzátoru řízeného tabulkou z bodu a) syntaktickou analýzu vstupního řetězce **begin write int ; end**

Řešení:

a) Konstrukci LL-tabulky provedeme následujícím způsobem:

- 1) Nejprve vypočítáme množiny $First(X)$ a $Empty(X)$ pro každé $X \in N \cup T$ pomocí algoritmu:

I) Pro každý terminální symbol $a \in T$ nejprve polož:

- $First(a) = \{a\}$; $Empty(a) = \emptyset$

II) Pro každý neterminální symbol $A \in N$ nejprve polož:

- $First(A) = \emptyset$
- Pokud existuje pravidlo $A \rightarrow \epsilon \in P$ potom $Empty(A) = \{\epsilon\}$ jinak $Empty(A) = \emptyset$

III) Procházej postupně „ve vhodném pořadí“ jednotlivá pravidla (ne tvaru $A \rightarrow \epsilon$) a dělej: necht' aktuální pravidlo má tvar $A \rightarrow X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n$, potom:

- Přidej všechny prvky z množiny $First(X_1)$ do množiny $First(A)$
- Pokud $Empty(X_1) = \{\epsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $First(X_2)$ do množiny $First(A)$
- Pokud $Empty(X_1) = Empty(X_2) = \{\epsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $First(X_3)$ do množiny $First(A)$
- ...
- Pokud $Empty(X_1) = Empty(X_2) = \dots = Empty(X_{n-1}) = \{\epsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $First(X_n)$ do množiny $First(A)$
- Pokud $Empty(X_1) = Empty(X_2) = \dots = Empty(X_{n-1}) = Empty(X_n) = \{\epsilon\}$, potom:
polož !!! $Empty(A) = \{\epsilon\}$!!!

IV) Pokud byla některá z množin změněna, znovu proveď krok III. pro všechna pravidla

Poznámky k algoritmu:

- Je vidět, že pro každý terminální symbol $a \in T$ platí i na závěr celého algoritmu $First(a) = \{a\}$; $Empty(a) = \emptyset$. Proto tyto množiny většinou nevypisujeme, ale pro výpočet tento fakt musíme znát. Stačí se tedy omezit na výpočet množin $First(A)$, $Empty(A)$ pro každý neterminální symbol $A \in N$.
- Doporučuji nejdříve kompletně určit množiny $Empty(A)$ pro každý neterminální symbol $A \in N$, potom až určit množiny $First(A)$ pro každý neterminální symbol A . Podstatně to urychlí výpočet těchto množin.
- Doporučuji pravidla seřadit do posloupnosti tak, aby platilo: Pokud i -té pravidlo má na levé straně neterminál A , pak každé následující pravidlo neobsahuje nikde na pravé straně neterminál A . Ne vždy to jde! Pokud to jde, pak *vhodné pořadí* pro krok III) je procházení této posloupnosti od posledního pravidla k prvnímu. Podstatně to urychlí výpočet množin $First(A)$. Pravidla gramatiky v tomto příkladu jsou tak seřazena.

Výpočet množin $First(X)$ a $Empty(X)$ pro výše uvedený příklad:

- Po provedení kroků I) a II) jsou tyto množiny následující:

$First(\underline{\text{begin}}) = \{\underline{\text{begin}}\}$	$First(\underline{\text{add}}) = \{\underline{\text{add}}\}$	$Empty(\langle \text{prog} \rangle) = \emptyset$
$First(\underline{\text{end}}) = \{\underline{\text{end}}\}$	$First(\underline{:=}) = \{\underline{:=}\}$	$Empty(\langle \text{st-list} \rangle) = \{\varepsilon\}$
$First(\underline{;}) = \{\underline{;}\}$	$First(\underline{\text{int}}) = \{\underline{\text{int}}\}$	$Empty(\langle \text{stat} \rangle) = \{\varepsilon\}$
$First(\underline{\text{read}}) = \{\underline{\text{read}}\}$	$First(\underline{\text{id}}) = \{\underline{\text{id}}\}$	$Empty(\langle \text{it-list} \rangle) = \{\varepsilon\}$
$First(\underline{\text{write}}) = \{\underline{\text{write}}\}$		$Empty(\langle \text{item} \rangle) = \emptyset$

(Vypsány jsou pouze množiny $First$ pro terminální symboly a množiny $Empty$ pro neterminální symboly, neboť všechny ostatní množiny jsou po provedení kroků I) a II) vždy prázdné!)

- Dále provedeme krok III):
 - Nejprve dopočítáme kompletně množiny $Empty(A)$ pro všechna $A \in N$. Je vidět, že neexistuje již žádné pravidlo tvaru $A \rightarrow X_1X_2...X_{n-1}X_n$, pro které by platilo $Empty(X_1) = Empty(X_2) = \dots = Empty(X_{n-1}) = Empty(X_n) = \{\varepsilon\}$. Množiny $Empty(A)$ pro všechna $A \in N$ jsou již ve finálním tvaru.
 - Nyní dopočítáme kompletně množiny $First(A)$ pro všechna $A \in N$. Budeme tedy procházet postupně všechna pravidla gramatiky (ne ε -pravidla) od posledního k prvnímu (viz. třetí poznámka k algoritmu):

11: $\langle \text{item} \rangle \rightarrow \underline{\text{id}}$ {Přidáme $First(\underline{\text{id}})$ do $First(\langle \text{item} \rangle)$ }
 10: $\langle \text{item} \rangle \rightarrow \underline{\text{int}}$ {Přidáme $First(\underline{\text{int}})$ do $First(\langle \text{item} \rangle)$ }

Celkové změny: $First(\langle \text{item} \rangle) = \{\underline{\text{id}}, \underline{\text{int}}\}$

8: $\langle \text{it-list} \rangle \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$ {Přidáme $First(\langle \text{item} \rangle)$ do $First(\langle \text{it-list} \rangle)$ }
 $Empty(\langle \text{item} \rangle) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

Celkové změny: $First(\langle \text{it-list} \rangle) = \{\underline{\text{id}}, \underline{\text{int}}\}$

6: $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \underline{\text{id}} \underline{:=} \underline{\text{add}} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$ {Přidáme $First(\underline{\text{id}})$ do $First(\langle \text{stat} \rangle)$ }
 $Empty(\underline{\text{id}}) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

5: $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \underline{\text{write}} \langle \text{item} \rangle$ {Přidáme $First(\underline{\text{write}})$ do $First(\langle \text{stat} \rangle)$ }
 $Empty(\underline{\text{write}}) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

4: $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \text{read id}$ {Přidáme $\text{First}(\text{read})$ do $\text{First}(\langle \text{stat} \rangle)$ }
 $\text{Empty}(\text{read}) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

Celkové změny: $\text{First}(\langle \text{stat} \rangle) = \{\text{id}, \text{write}, \text{read}\}$

2: $\langle \text{st-list} \rangle \rightarrow \langle \text{stat} \rangle ; \langle \text{st-list} \rangle$ {Přidáme $\text{First}(\langle \text{stat} \rangle)$ do $\text{First}(\langle \text{st-list} \rangle)$ }
!!! $\text{Empty}(\langle \text{stat} \rangle) = \{\varepsilon\}$, budeme přidávat dále:
 {Přidáme $\text{First}(;)$ do $\text{First}(\langle \text{st-list} \rangle)$ }
 $\text{Empty}(;) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

Celkové změny: $\text{First}(\langle \text{st-list} \rangle) = \{\text{id}, \text{write}, \text{read}, ;\}$

1: $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \text{begin} \langle \text{st-list} \rangle \text{end}$ {Přidáme $\text{First}(\text{begin})$ do $\text{First}(\langle \text{prog} \rangle)$ }
 $\text{Empty}(\text{begin}) \neq \{\varepsilon\}$, nic jiného tedy přidávat nebudeme

Celkové změny: $\text{First}(\langle \text{prog} \rangle) = \{\text{begin}\}$

Jednotlivé množiny pro neterminální symboly po provedení jednoho cyklu ve III. kroku algoritmu:

$\text{First}(\langle \text{prog} \rangle)$	$= \{\text{begin}\}$	$\text{Empty}(\langle \text{prog} \rangle)$	$= \emptyset$
$\text{First}(\langle \text{st-list} \rangle)$	$= \{\text{id}, \text{write}, \text{read}, ;\}$	$\text{Empty}(\langle \text{st-list} \rangle)$	$= \{\varepsilon\}$
$\text{First}(\langle \text{stat} \rangle)$	$= \{\text{id}, \text{write}, \text{read}\}$	$\text{Empty}(\langle \text{stat} \rangle)$	$= \{\varepsilon\}$
$\text{First}(\langle \text{it-list} \rangle)$	$= \{\text{id}, \text{int}\}$	$\text{Empty}(\langle \text{it-list} \rangle)$	$= \{\varepsilon\}$
$\text{First}(\langle \text{item} \rangle)$	$= \{\text{id}, \text{int}\}$	$\text{Empty}(\langle \text{item} \rangle)$	$= \emptyset$

Pokud bychom provedli další cyklus III. kroku algoritmu, zjistili bychom, že žádná jiná množina již změněna nebyla. Hodnoty jednotlivých množin jsou tedy výsledné. Pokud bychom však pravidla procházeli v jiném pořadí, nemuseli bychom být hotovi pouze jedním průchodem!

- 2) Pomocí množin $\text{First}(X)$ a $\text{Empty}(X)$ pro každé $X \in N \cup T$ můžeme snadno určit pro daný řetězec $x \in (N \cup T)^+$ množiny $\text{First}(x)$ a $\text{Empty}(x)$ následujícími algoritmy:

nechť $x = X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n$, potom $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$ určíme:

- $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$ polož \emptyset
- Přidej všechny prvky z množiny $\text{First}(X_1)$ do množiny $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$
- Pokud $\text{Empty}(X_1) = \{\varepsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $\text{First}(X_2)$ do množiny $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$
- Pokud $\text{Empty}(X_1) = \text{Empty}(X_2) = \{\varepsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $\text{First}(X_3)$ do množiny $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$
- ...
- Pokud $\text{Empty}(X_1) = \text{Empty}(X_2) = \dots = \text{Empty}(X_{n-1}) = \{\varepsilon\}$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $\text{First}(X_n)$ do množiny $\text{First}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$

nechť $x = X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n$, potom $\text{Empty}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n)$ určíme:

- Pokud $\text{Empty}(X_1) = \text{Empty}(X_2) = \dots = \text{Empty}(X_{n-1}) = \text{Empty}(X_n) = \{\varepsilon\}$, potom:
 $\text{Empty}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n) = \{\varepsilon\}$ jinak $\text{Empty}(X_1 X_2 \dots X_{n-1} X_n) = \emptyset$

Poznámka: Pro prázdný řetězec ε dodefinujeme: $\text{Empty}(\varepsilon) = \{\varepsilon\}$; $\text{First}(\varepsilon) = \emptyset$

Ilustrační příklad:

Určeme množiny $First(<stat> <st-list> <it-list>)$ a $Empty(<stat> <st-list> <it-list>)$.

- $First(<stat> <st-list> <it-list>) = \emptyset$

<stat> <st-list> <it-list>

- Přidáme $First(<stat>) = \{\text{id, write, read}\}$ do $First(<stat> <st-list> <it-list>)$
Celkové změny: $First(<stat> <st-list> <it-list>) = \{\text{id, write, read}\}$

<stat> <st-list> <it-list>

- Protože $Empty(<stat>) = \{\varepsilon\}$, přidáme rovněž $First(<st-list>) = \{\text{id, write, read, ;}\}$ do $First(<stat> <st-list> <it-list>)$, tedy
Celkové změny: $First(<stat> <st-list> <it-list>) = \{\text{id, write, read, ;}\}$

<stat> <st-list> <it-list>

- Protože $Empty(<stat>) = Empty(<st-list>) = \{\varepsilon\}$, přidáme rovněž $First(<it-list>) = \{\text{id, int}\}$
- do $First(<stat> <st-list> <it-list>)$, tedy
Celkové změny: $First(<stat> <st-list> <it-list>) = \{\text{id, write, read, ;, int}\}$

Výsledek: $First(<stat> <st-list> <it-list>) = \{\text{id, write, read, ;, int}\}$

- Protože $Empty(<stat>) = Empty(<st-list>) = Empty(<it-list>)$, platí:
 $Empty(<stat> <st-list> <it-list>) = \{\varepsilon\}$

Poznámka: Na tomto příkladě je pouze ilustrován výpočet množin $First(x)$ a $Empty(x)$ pro konkrétní řetězec $x = <stat> <st-list> <it-list>$, což bude potřeba určovat pro různé řetězce při výpočtu množin $Follow$ a $Predict$ (viz. dále). Tento řetězec byl zvolen zcela náhodně pro vhodnou ilustraci výpočtu těchto množin, nemá tedy žádný konkrétní význam pro konstrukci LL-tabulky.

3) Nyní již můžeme vypočítat množinu $Follow(A)$ pro každé $A \in N$ pomocí algoritmu:

I) Pro startující neterminální symbol S položíme $Follow(S) = \{\$, \}$,
pro ostatní neterminály $A \in N$ položíme $Follow(A) = \emptyset$.

II) Procházej postupně „ve vhodném pořadí“ jednotlivá pravidla (obsahující na pravé straně aspoň jeden neterminální symbol) a pro každé z nich udělej všechny možné dekompozice na tvar: $A \rightarrow xBy$, kde $x, y \in (N \cup T)^*$, $B \in N$:

- Pokud $y \neq \varepsilon$, potom:
přidej všechny prvky z množiny $First(y)$ do množiny $Follow(B)$
- Pokud $Empty(y) = \{\varepsilon\}$ (tj. zahrnuje i možnost $y = \varepsilon$), potom:
přidej všechny prvky z množiny $Follow(A)$ do množiny $Follow(B)$

III) Pokud byla některá z množin změněna, znovu proved' krok II. pro všechna pravidla

Poznámky k algoritmu:

- Všimněte si, že množiny $First(y)$ a $Empty(y)$ musejí být určeny obecně pro **řetězec!** y (ne pouze symbol).
- Pokud máme pravidla seřazena tak, jak bylo doporučeno v poznámce pro algoritmus výpočtu množin $First(X)$ a $Empty(X)$ pro každé $X \in N \cup T$, pak *vhodné pořadí* pro krok II. je procházení této posloupnosti pravidel od prvního k poslednímu.

Výpočet množin $Follow(A)$ pro výše uvedený příklad:

- Po provedení kroku I) jsou tyto množiny následující:

$Follow(<prog>)$	$= \{\$ \}$
$Follow(<st-list>)$	$= \emptyset$
$Follow(<stat>)$	$= \emptyset$
$Follow(<it-list>)$	$= \emptyset$
$Follow(<item>)$	$= \emptyset$

- Nyní dopočítáme kompletně množiny $Follow(A)$ pro všechna $A \in N$. Budeme tedy procházet postupně všechna pravidla gramatiky (ne pravidla, které neobsahují žádný neterminální symbol) od prvního k poslednímu (viz. druhá poznámka k algoritmu):

1: $<prog> \rightarrow \text{begin } <st-list> \text{ end}$

Veškeré dekompozice toho pravidla:

- $<prog> \rightarrow \text{begin } <st-list> \text{ end}$

$\text{end} \neq \epsilon$

{Přidáme $First(\text{end}) = \{\text{end}\}$ do $Follow(<st-list>)$ }

Celkové změny: $Follow(<st-list>) = \{\text{end}\}$

2: $<st-list> \rightarrow <stat> ; <st-list>$

Veškeré dekompozice toho pravidla:

- $<st-list> \rightarrow <stat> ; <st-list>$

$Empty(\epsilon) = \{\epsilon\}$

{Přidáme $Follow(<st-list>)$ do $Follow(<st-list>)$ // nemá žádný význam }

- $<st-list> \rightarrow <stat> ; <st-list>$

$\neq \epsilon$

{Přidáme $First(; <st-list>) = \{ ; \}$ do $Follow(<stat>)$ }

Celkové změny: $Follow(<stat>) = \{ ; \}$

5: $<stat> \rightarrow \text{write } <item>$

Veškeré dekompozice toho pravidla:

- $<stat> \rightarrow \text{write } <item>$

$Empty(\epsilon) = \{\epsilon\}$

{Přidáme $Follow(<stat>) = \{ ; \}$ do $Follow(<item>)$ }

Celkové změny: $Follow(<item>) = \{ ; \}$

6: $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \text{id} := \text{add} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$

Veškeré dekompozice toho pravidla:

- $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \text{id} := \text{add} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\text{Empty}(\epsilon) = \{\epsilon\}$
{Přidáme $\text{Follow}(\langle \text{stat} \rangle) = \{ ; \}$ do $\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle)$ }
- $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \text{id} := \text{add} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\neq \epsilon$
{Přidáme $\text{First}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{ \text{id}, \text{int} \}$ do $\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle)$ }
- $\langle \text{stat} \rangle \rightarrow \text{id} := \text{add} \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\text{Empty}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{\epsilon\}$
{Přidáme $\text{Follow}(\langle \text{stat} \rangle) = \{ ; \}$ do $\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle)$ // ten tam již je }

Celkové změny: $\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{ ; \}$, $\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle) = \{ \text{id}, \text{int}, ; \}$

8: $\langle \text{it-list} \rangle \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$

Veškeré dekompozice toho pravidla:

- $\langle \text{it-list} \rangle \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\text{Empty}(\epsilon) = \{\epsilon\}$
{Přidáme $\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle)$ do $\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle)$ // nemá žádný význam }
- $\langle \text{it-list} \rangle \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\neq \epsilon$
{Přidáme $\text{First}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{ \text{id}, \text{int} \}$ do $\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle)$ // ty tam již jsou }
- $\langle \text{it-list} \rangle \rightarrow \langle \text{item} \rangle \langle \text{it-list} \rangle$
 $\text{Empty}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{\epsilon\}$
{Přidáme $\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle) = \{ ; \}$ do $\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle)$ // ten tam již je }

Jednotlivé množiny pro neterminální symboly po provedení jednoho cyklu ve II. kroku algoritmu:

$\text{Follow}(\langle \text{prog} \rangle)$	$= \{ \$ \}$
$\text{Follow}(\langle \text{st-list} \rangle)$	$= \{ \text{end} \}$
$\text{Follow}(\langle \text{stat} \rangle)$	$= \{ ; \}$
$\text{Follow}(\langle \text{it-list} \rangle)$	$= \{ ; \}$
$\text{Follow}(\langle \text{item} \rangle)$	$= \{ \text{id}, \text{int}, ; \}$

Pokud bychom provedli další cyklus II. kroku algoritmu, zjistili bychom, že žádná jiná množina již změněna nebyla. Hodnoty jednotlivých množin jsou tedy výsledné.

- 4) Jako poslední můžeme spočítat množinu $\text{Predict}(r)$ pro každé **!pravidlo!** $r: A \rightarrow x$. (ne pro symboly a řetězce!) podle následující algoritmu:
- Pro každé pravidlo tvaru $r: A \rightarrow x$ urči množinu $\text{Predict}(r)$ jako:
Pokud $\text{Empty}(x) = \{\epsilon\}$ polož $\text{Predict}(r) = \text{First}(x) \cup \text{Follow}(A)$;
jinak polož $\text{Predict}(r) = \text{First}(x)$.

Poznámka k algoritmu:

- Všimněte si, že množina $\text{First}(x)$ musí být obecně určena pro **!řetězec!** x (ne pouze symbol).

Výpočet množin $Predict(r)$ pro výše uvedený příklad:

1: $\langle prog \rangle \rightarrow \underline{begin} \langle st-list \rangle \underline{end}$

$Empty(\underline{begin} \langle st-list \rangle \underline{end}) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(1) = First(\underline{begin} \langle st-list \rangle \underline{end}) = \{\underline{begin}\}$

2: $\langle st-list \rangle \rightarrow \langle stat \rangle ; \langle st-list \rangle$

$Empty(\langle stat \rangle ; \langle st-list \rangle) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(2) = First(\langle stat \rangle ; \langle st-list \rangle) = \{\underline{id}, \underline{write}, \underline{read}, ;\}$

3: $\langle st-list \rangle \rightarrow \epsilon$

$Empty(\epsilon) = \{\epsilon\}$, tedy $Predict(3) = First(\epsilon) \cup Follow(\langle st-list \rangle) = \emptyset \cup \{\underline{end}\} = \{\underline{end}\}$

4: $\langle stat \rangle \rightarrow \underline{read} \underline{id}$

$Empty(\underline{read} \underline{id}) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(4) = First(\underline{read} \underline{id}) = \{\underline{read}\}$

5: $\langle stat \rangle \rightarrow \underline{write} \langle item \rangle$

$Empty(\underline{write} \langle item \rangle) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(5) = First(\underline{write} \langle item \rangle) = \{\underline{write}\}$

6: $\langle stat \rangle \rightarrow \underline{id} := \underline{add} \langle item \rangle \langle it-list \rangle$

$Empty(\underline{id} := \underline{add} \langle item \rangle \langle it-list \rangle) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(6) = First(\underline{id} := \underline{add} \langle item \rangle \langle it-list \rangle) = \{\underline{id}\}$

7: $\langle stat \rangle \rightarrow \epsilon$

$Empty(\epsilon) = \{\epsilon\}$, tedy $Predict(7) = First(\epsilon) \cup Follow(\langle stat \rangle) = \emptyset \cup \{;\} = \{;\}$

8: $\langle it-list \rangle \rightarrow \langle item \rangle \langle it-list \rangle$

$Empty(\langle item \rangle \langle it-list \rangle) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(8) = First(\langle item \rangle \langle it-list \rangle) = \{\underline{id}, \underline{int}\}$

9: $\langle it-list \rangle \rightarrow \epsilon$

$Empty(\epsilon) = \{\epsilon\}$, tedy $Predict(9) = First(\epsilon) \cup Follow(\langle it-list \rangle) = \emptyset \cup \{;\} = \{;\}$

10: $\langle item \rangle \rightarrow \underline{int}$

$Empty(\underline{int}) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(10) = First(\underline{int}) = \{\underline{int}\}$

11: $\langle item \rangle \rightarrow \underline{id}$

$Empty(\underline{id}) \neq \{\epsilon\}$, tedy $Predict(11) = First(\underline{id}) = \{\underline{id}\}$

Jednotlivé množiny $Predict$ pro všechna pravidla gramatiky:

$Predict(1)$	$= \{\underline{begin}\}$
$Predict(2)$	$= \{\underline{id}, \underline{write}, \underline{read}, ;\}$
$Predict(3)$	$= \{\underline{end}\}$
$Predict(4)$	$= \{\underline{read}\}$
$Predict(5)$	$= \{\underline{write}\}$
$Predict(6)$	$= \{\underline{id}\}$
$Predict(7)$	$= \{;\}$
$Predict(8)$	$= \{\underline{id}, \underline{int}\}$
$Predict(9)$	$= \{;\}$
$Predict(10)$	$= \{\underline{int}\}$
$Predict(11)$	$= \{\underline{id}\}$

- 5) Nyní již můžeme zkonstruovat výslednou LL-tabulku. Tabulka má záhlaví sloupců popsané **terminálními symboly** a speciálním symbolem \$, záhlaví řádků **neterminálními symboly**. Jednotlivá políčka tabulky $\alpha[A, a]$, kde $A \in N$, $a \in T \cup \{\$ \}$ potom vyplníme následujícím algoritmem:
- $\alpha[A, a]$ obsahuje pravidlo $r: A \rightarrow x$, pokud $a \in Predict(r)$
 - $\alpha[A, a]$ je prázdné pro všechny ostatní případy

Poznámka k algoritmu:

- Pokud by nějaké políčko $\alpha[A, a]$ mělo obsahovat více jak jedno pravidlo, pak daná gramatika **NENÍ LL !!!**

Konstrukce LL-tabulky pro výše uvedený příklad:

- Konstrukce LL-tabulky pro sloupec označený terminálem **begin**:

	begin	Pravidla $r: A \rightarrow x$, jejichž množiny $Predict(r)$ obsahují begin :
<prog>	1	1: <prog> → begin <st-list> end // $Predict(1) = \{\text{begin}\}$
<st-list>		
<stat>		
<it-list>		
<item>		

- Konstrukce LL-tabulky pro sloupec označený terminálem **id**:

	id	Pravidla $r: A \rightarrow x$, jejichž množiny $Predict(r)$ obsahují id :
<prog>		
<st-list>	2	2: <st-list> → <stat> ; <st-list> // $Predict(2) = \{\text{id, write, read, ;}\}$
<stat>	6	6: <stat> → id := add <item> <it-list> // $Predict(6) = \{\text{id}\}$
<it-list>	8	8: <it-list> → <item> <it-list> // $Predict(8) = \{\text{id, int}\}$
<item>	11	11: <item> → id // $Predict(11) = \{\text{id}\}$

- Konstrukce LL-tabulky pro sloupec označený terminálem **int**:

	int	Pravidla $r: A \rightarrow x$, jejichž množiny $Predict(r)$ obsahují int :
<prog>		
<st-list>		
<stat>		
<it-list>	8	8: <it-list> → <item> <it-list> // $Predict(8) = \{\text{id, int}\}$
<item>	10	10: <item> → int // $Predict(10) = \{\text{int}\}$

...

Ostatní sloupce tabulky by se sestavily analogicky.

Výsledná LL-tabulka pro výše uvedený příklad:

	begin	end	read	write	id	int	;	:=	add	\$
<prog>	1									
<st-list>		3	2	2	2		2			
<stat>			4	5	6		7			
<it-list>					8	8	9			
<item>					11	10				

b) Nejprve si uvedeme algoritmus:

Algoritmus pro prediktivní syntaktickou analýzu používající LL-tabulku:

- Vlož na zásobník symboly $\$S$, kde S je startující neterminální symbol
- Hlavní cyklus
 - Nechť a je aktuální vstupní symbol, X je nejvrchnější symbol na zásobníku
 - $X = \$$: Pokud $a = \$$, **úspěch syntaktické analýzy**;
jinak **chyba!**
 - $X \in T$: Pokud $X = a$, přečti symbol a ze vstupu a odstraň symbol a ze zásobníku;
jinak **chyba!**
 - $X \in N$: Pokud LL-tabulka na souřadnicích $[X, a]$ obsahuje pravidlo $r: X \rightarrow x$,
odstraň symbol X ze zásobníku a vlož na něj **reverzovaně** řetězec x ;
jinak **chyba!**
- Proved' další smyčku cyklu

Syntaktická analýza řetězce **begin write int ; end :**

Zásobník	Vstup	Pravidlo	Odpovídající derivace
$\$ \langle \text{prog} \rangle$	begin write int ; end $\$$	1	$\langle \text{prog} \rangle \Rightarrow \text{begin} \langle \text{st-list} \rangle \text{end}$
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle \text{begin}$	begin write int ; end $\$$		
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle$	write int ; end $\$$	2	$\Rightarrow \text{begin} \langle \text{stat} \rangle ; \langle \text{st-list} \rangle \text{end}$
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle ; \langle \text{stat} \rangle$	write int ; end $\$$	5	$\Rightarrow \text{begin write} \langle \text{item} \rangle ; \langle \text{st-list} \rangle \text{end}$
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle ; \langle \text{item} \rangle \text{write}$	write int ; end $\$$		
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle ; \langle \text{item} \rangle$	int ; end $\$$	10	$\Rightarrow \text{begin write int} ; \langle \text{st-list} \rangle \text{end}$
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle ; \text{int}$	int ; end $\$$		
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle ;$; end $\$$		
$\$ \text{end} \langle \text{st-list} \rangle$	end $\$$	3	$\Rightarrow \text{begin write int} ; \text{end}$
$\$ \text{end}$	end $\$$		
$\$$	$\\$		

ÚSPĚCH! Levý rozbor: **1 2 5 10 3**